

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **Ředitelství silnic a dálnic, s. p.**, se sídlem Čerčanská 2023/12, Praha 4, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 727/27, Praha 7, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) JUDr. Petr Vališ**, se sídlem Balbínova 1093/27, Praha 2, zastoupený Mgr. Jaromírem Jašou, advokátem se sídlem Balbínova 1093/27, Praha 2, a **II) Hartmann, Jelínek, Malý, Moreno a partneři, s. r. o., advokátní kancelář** (dříve Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s. r. o.), se sídlem Sokolovská 5/49, Praha 8, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2024, čj. UOOU-02699/21-22, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2024, čj. 17 A 31/2024-98, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2024, čj. 17 A 31/2024-98, v rozsahu, jímž zamítl žalobu v části směřující proti výrokům I a II rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2024, čj. UOOU-02699/21-22, a účinky rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2024, čj. UOOU-02699/21-22, v rozsahu výroků I a II.
- II. Žalobci **se ukládá** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Osoba zúčastněná na řízení I) [dále „OZNŘ I“)“] podala 20. 4. 2021 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádost o poskytnutí informací – dvou právních stanovisek, a to a) písemných právních závěrů a stanovisek vypracovaných osobou zúčastněnou na řízení II) [dále „OZNŘ II“)“] a b) písemných právních závěrů a stanovisek Advokátní kanceláře Jansta, Kostka, spol. s r. o. [v současné době Chrenek, Toman, Kotrba advokátní kancelář, spol. s r. o. (dále „ChTK AK“)], které si žalobce nechal vypracovat pro vlastní účely v souvislosti se zadávacím řízením pod názvem „D1 rozšíření odpočívky Střechov km 52,0 – levá strana“, a dále dalších informací souvisejících s převodem části závodu společnosti Metrostav, a. s., na společnost Metrostav Infrastructure,

a. s. (celý obsah žádosti o informace je citován v bodu 1 v záhlaví uvedeného rozsudku městského soudu).

[2] Po několika kolech prvostupňového a odvolacího řízení vydal žalovaný nyní napadené rozhodnutí o odvolání, jímž:

- ve výroku I prvostupňové rozhodnutí žalobce jako povinného subjektu ze 4. 2. 2022 v části, kterou žalobce odmítl poskytnout písemné právní závěry a stanoviska vypracovaná OZNŘ II) a ChTK AK s poukazem na ochranu autorských práv daných, zrušil a řízení zastavil;
- ve výroku II žalobci přikázal, aby ve lhůtě 15 dnů od oznámení rozhodnutí OZNŘ I) poskytl písemné právní závěry a stanoviska vypracovaná OZNŘ II) a ChTK AK, s vyloučením vlastnoručních podpisů autorů právních stanovisek;
- ve výroku III prvostupňové rozhodnutí v části odmítnutí bodu III písm. a) až f) a h) až l), a bodu IV písm. a) žádosti o informace zrušil a věc vrátil žalobci k novému projednání;
- ve výroku IV potvrdil prvostupňové rozhodnutí v části odmítnutí bodu II, bodu III písm. g) a další části žádosti;
- ve výroku V žalobci přikázal, aby ve lhůtě do 15 ode dne doručení řádně a v úplnosti vyřídil bod IV písm. b) žádosti

[3] Žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného městský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl.

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu (blanketní) kasační stížností, jejíž součástí byl návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Uvedl, že přiznání odkladného účinku je namístě s ohledem na povahu daného řízení. Pokud by byl povinen poskytnout požadované informace před tím, než bude o jeho kasační stížnosti rozhodnuto, ztratilo by řízení o kasační stížnosti faktický význam. Již samotným poskytnutím informací by totiž nastal nevratný stav spočívající v tom, že i přes případné vyhovění kasační stížnosti by již byly požadované informace poskytnuty osobě zúčastněné na řízení I). Přiznáním odkladného účinku tak bude zamezeno, aby byl stěžovatel případně vystaven do doby rozhodnutí o jeho kasační stížnosti negativním následkům, které by pro něj měl případný výkon rozhodnutí žalovaného. Zmínil, že i městský soud přiznal žalobě částečný odkladný účinek.

[5] Žalovaný souhlasí s přiznáním odkladného účinku. Uvedl, že jeho rozhodnutí i napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Zároveň však zdůraznil, že si je vědom existence judikatury správních soudů stojící na vůli soudů chránit informace až do uskutečnění soudního přezkumu, jelikož v případě nepřiznání odkladného účinku by soudní přezkum zůstal bez faktického významu.

[6] OZNŘ II) rovněž s přiznáním odkladného účinku souhlasí. Uvedla, že části požadované právní analýzy považuje jednak za své obchodní tajemství a jednak jsou jako její autorské dílo předmětem ochrany autorského práva. Již pouhým poskytnutím

pokračování

požadovaných částí právní analýzy by došlo k tomu, že by bylo zasaženo do jejího práva na ochranu autorského díla, přičemž právě poskytnutím těchto částí právní analýzy by vznikla neodčinitelná újma na jejích právech. Zároveň by se řízení o kasační stížnosti stalo toliko akademickým a jeho výsledek by neměl žádný faktický význam. Přiznání odkladného účinku se tak jeví jako vhodný nástroj.

[7] Naopak OZNŘ I), jako žadatel o informace, s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Poukázala na to, že městský soud v napadeném rozsudku v podstatě kompletně odmítl žalobní tvrzení stěžovatele, a naopak potvrdil správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí i postupu žalovaného. Žádost podala již v dubnu 2021 a na informace tedy marně čeká již téměř čtyři roky. Ze strany stěžovatele jde o cílené a systémové maření základního účelu právní úpravy svobodného přístupu k informacím. Poukázala rovněž na blanketní kasační stížnost, jež považuje za vědomě vadné podání, s nímž by nemělo být spojeno dobrodiní v podobě přiznání odkladného účinku jako výjimečného institutu, kterým dochází k zásahu do již vydaného, pravomocného a vykonatelného rozhodnutí soudu. Uvedla, že stěžovateli žádná újma na jeho právech nehrozí, neboť meritum jeho argumentace směřuje k ochraně tvrzených zájmů autorů právních stanovisek, nikoliv samotného stěžovatele. Tvrzenou újmu navíc stěžovatel nikterak nekonkretizoval. ChTK AK nadto ani nevyužila možnost ochrany svých práv v pozici osoby zúčastněné na řízení.

[8] Nejvyšší správní soud k návrhu předně podotýká, že kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), může jej však na návrh stěžovatelů přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Kromě formálního předpokladu, jímž je podání příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 24). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (usnesení NSS z 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, nebo z 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50). Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaný a podepřený konkrétními důkazy (usnesení NSS z 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74), přičemž stěžovatelem tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (usnesení NSS z 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). Oproti tomu zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží na žalovaném (usnesení NSS z 18. 12. 2024, čj. 8 As 264/2024-38, bod 7).

[9] Přiznání odkladného účinku je tak mimořádným institutem, kterým jsou před meritorním rozhodnutím o kasační stížnosti prolomeny právní účinky pravomocného rozhodnutí městského soudu, na které je třeba nahlížet jako na zákonné a věcně správné až do jeho případného zrušení zákoným postupem. Odkladný účinek by tak měl být přiznáván jen v ojedinělých případech za splnění výše vymezených podmínek § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[11] V nyní projednávané věci předně není pochyb, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jak je formulováno ve výroku I tohoto usnesení (usnesení rozšířeného senátu NSS z 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS), je způsobilé odvrátit stěžovatelem tvrzenou újmu.

[12] Nejvyšší správní soud proto posuzoval splnění podmínky nepoměrně větší újmy na straně stěžovatele ve srovnání s újmou, která by hrozila jiným osobám. Stěžovatel namítá, že by v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti byl povinen poskytnout požadované informace a celé řízení o kasační stížnosti by tak fakticky pozbylo smyslu. Nejvyšší správní soud uvádí, že v souladu s jeho dřívějšími usneseními z 24. 7. 2019, čj. 5 As 170/2019-18, ze 14. 7. 2021, čj. 10 As 241/2021-21, z 31. 8. 2022, čj. 2 As 196/2022-23, či z 18. 7. 2024, čj. 5 As 179/2024-41, může právě tato okolnost představovat důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Předmětem řízení o kasační stížnosti je posouzení otázky, zda městský soud postupoval správně když shledal rozhodnutí žalovaného o povinnosti stěžovatele poskytnout žadateli informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím zákonným a správným. Pokud by Nejvyšší správní soud návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyhověl, význam řízení o kasační stížnosti by byl pouze akademický a řízení by se stalo ve své podstatě bezpředmětným. Úspěch stěžovatele v této věci by pro něj neměl žádné pozitivní důsledky, neboť informace, o jejichž poskytnutí je veden tento spor, by již v souladu se závazným postojem žalovaného a městského soudu musel poskytnout.

[13] Při posuzování otázky, zda by výkon rozhodnutí znamenal pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tato nepoměrně vyšší újma stěžovateli hrozí. Rozhodnutí, které by hovořilo ve prospěch stěžovatele, by totiž pozbylo smyslu, jelikož stěžovatel by již musel čelit negativním důsledkům rozhodnutí spočívajícím v poskytnutí požadovaných informací. Naproti tomu, pokud by kasační stížnost byla shledána nedůvodnou, dojde k pouhému oddálení poskytnutí těchto informací, což nelze považovat za újmu převažující nad výše vymezenou, nevratnou, újmou způsobenou stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku. Nelze obecně vyloučit, že žadatel o poskytnutí informací bude tvrdit vážný zájem na rychlém poskytnutí informací, a že v takovém případě by mohla převážet potřeba jejich poskytnutí. Nic takového však OZNŘ I v dané věci netvrdí.

[14] Neobstojí tedy argumentace OZNŘ I) o nekonkrétním vymezení újmy hrozící stěžovateli. Újma spočívající v pozbytí významu řízení o kasační stížnosti spojená s nemožností navrácení do původního stavu před poskytnutím požadovaných informací, představuje újmu zcela konkrétní, reálnou a závažnou. Naproti tomu, přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti stěžovateli vznikne OZNŘ I) menší újma spočívající „jen“ v nutnosti vyčkat na konečné rozhodnutí o kasační stížnosti. Jak plyne z výše shrnutých podmínek (bod [8]) zákon přiznání odkladného účinku neváže na kvalitu samotné kasační stížnosti (zda je blanketní, či perfektní). Tato argumentace OZNŘ I) proto není přílehavá.

[15] Jak již bylo výše uvedeno, zpochybnění přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z důvodu rozporu s důležitým veřejným zájmem je především na žalovaném. Ten však s přiznáním odkladného účinku vyjádřil souhlas. Ani Nejvyšší správní soud nepovažuje

pokračování

přiznání odkladného účinku za rozporné s důležitým veřejným zájmem. Nepochybně existuje veřejný zájem na poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jak poukázala i OZNŘ I). V projednávaném případě ale může přiznání odkladného účinku pouze oddálit jejich poskytnutí. V případě neúspěchu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti bude nadále povinen požadované informace poskytnout a toto rozhodnutí tak není s veřejným zájmem na jejich poskytování v rozporu.

[16] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Učinil tak výslovně ve vztahu k té části rozsudku městského soudu, jíž zamítl žalobu směřující proti výrokům I a II napadené rozhodnutí žalovaného, a ve vztahu výrokům I a II napadeného rozhodnutí žalovaného. Přiznání odkladného účinku ve výše uvedeném rozsahu znamená, že výroky I a II rozhodnutí žalovaného, jejichž předmětem je tzv. informační příkaz ve smyslu § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, příkazující stěžovateli poskytnutí konkrétních informací OZNŘ I), nebudou prozatím vyvolávat žádné právní účinky, neboť přiznáním odkladného účinku nastává stav, jako kdyby o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí stěžovatele jako povinného subjektu žalovaný dosud nerozhodl, respektive jako kdyby rozhodnutí žalovaného v této části ještě nenabýlo v právní moci.

[17] Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí opadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[18] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích; usnesení rozšířeného senátu NSS ze 4. 6. 2024, čj. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS, body 21 a násl.]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II tohoto usnesení. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena.

[19] Soudní poplatek lze zaplatit bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je **1080428024**.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. ledna 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu